

WIZYTÓWKA PLACÓWKI

1.Nazwa instytucji:Miejski Zespół Żłobków w Lublinie
Żłobek nr 1 - „Bajkowa Przystań”
Ul. Wileńska 19
20-603 Lublin

2. Organ prowadzący :Gmina Lublin
Plac Króla Władysława Łokietka 1
20-109 Lublin

3. Lokalizacja żłobka:

Żłobek jest położony na terenie wolnym od zanieczyszczeń przemysłowych i naturalnych .W sąsiedztwie znajdują się bloki należące do osiedla LSM,od strony wschodniej występuje ulica ,od strony południowej osiedlowy bazar.
Żłobek jest ogrodzony od strony ogrodu.Na terenie ogrodu rosną drzewa mieszane.Teren wokół ogrodu jest systematycznie pielęgnowany (przez koszenie trawy ,zbieranie liści).Na terenie ogrodu usytuowany jest nowy plac zabaw dla dzieci .

Powierzchnia przed żłobkiem i dojście do żłobka jest utwardzone i wyłożone kostką brukową . Wejście do budynku jest możliwe po wywołaniu przez domofon.
Żłobek jest budynkiem wolno stojącym ,dwukondygnacyjnym ,wyposażony w kamery zewnętrzne i wewnętrzne.

W budynku możemy wyróżnić 4 części :

- biurowo administracyjną
- socjalno sanitarną
- produkcyjną (kuchnia właściwa,kuchenki rozdzielcze,magazyn suchej żywności,magazyn warzyw
- dydaktyczną

Parter przeznaczony jest do celów administracyjno -biurowych ,dydaktycznych ,natomiast na piętrze znajdują się pomieszczenia gdzie sporządzane są posiłki jak również sale dydaktyczne.

a.Dostęp do środków transportu i miejsc parkingowych:

Do żłobka można dotrzeć środkami komunikacji miejskiej ,w pobliżu żłobka jest przystanek MPK.
Żłobek nr 1 posiada miejsca parkingowe ogólnodostępne.

4.Struktura żłobka „Bajkowa Przystań”

a. Liczba miejsc dla dzieci -110 .

Żłobek ma trzy grupy wiekowe dzieci :

- grupa I,„Wesołe Motylki”(od 20 miesięcy do 1,5 roku)
- grupa II,„Tęczowe Misie „(od 1,5 roku do 2 lat)
- grupa III,„Złote Rybki”(od 2 lat do 3 lat).

5.Dyrektor żłobka oraz kontakt:

Bożena Berdzik-dyrektor żłobka

kontakt telefoniczny- 81 525 00 60 ,e-mail-nr1@zlobki.lublin.eu

Godziny pracy dyrektora :
poniedziałek 9-17
wtorek -piątek 8-16

6.Funkcjonalne przestrzenie dla dzieci

Każda z trzech grup dzieci posiada oddzielną bawialnię ,jadalnię ,sypialnię oraz szatnię .
(sale są wyposażone w monitoring).

Sale dla dzieci są:

- przestronne i dobrze oświetlone
- wyposażone w meble dostosowane do wzrostu dzieci
- różnorodne strefy aktywności (zabawa,odpoczynek ,sen ,edukacja,kąciki zainteresowań)

Każda grupa posiada łazienkę -osobne pomieszczenie ,miejsce do przewijania najmłodszych ,do przechowywania pampersów ,czynności higienicznych .

Szatnia w żłobku jest przestronna z indywidualnymi szafkami dla każdego dziecka oraz dla każdej grupy wiekowej.(monitoring wewnętrzny).)

Żłobek posiada własną kuchnię ,gdzie codziennie przygotowane są świeże posiłki dla dzieci.

7.Kadra i personel zatrudniony w żłobku.

Największą grupę stnowią opiekunki dziecięce posiadające specjalistyczną wiedzę na temat pielęgnacji ,opieki ,zabawy ,wychowania.

Nad codzienną opieką zdrowotną,higieniczną ,żywieniową czuwa pielęgniarka zatrudniona w żłobku.

Nad prawidłowym rozwojem dzieci czuwa psycholog obecny w wyznaczonym dniu tygodniu.

Dwa razy w tygodniu odbywają się zajęcia dodatkowe z rytmiki .Są wspaniałą okazją do ćwiczenia koordynacji wzrokowo -ruchowej ,poczucia własnego ciała.

8.Charakter i metody pracy :

Żłobek pracuje według rocznego planu a także codziennie jest realizowany miesięczny plan zajęć dostosowany do wieku i rozwoju dziecka na poszczególnych grupach wiekowych .Opócz tego dwa razy w roku odbywają się we wszystkich grupach wiekowych warsztaty dla Rodziców (harmonogram oraz plan pracy jest dostępny dla rodziców na stronie MZZ) a także w żłobku.

Żłobek nr 1 w Lublinie to doskonałe miejsce dla najmłodszych dzieci ,które poszukują profesjonalnej i troskliwej opieki oraz wsparcia w pierwszych latach życia. To miejsce ,gdzie każde dziecko jest indywidualne i wyjątkowe. Zapewniamy wysoką jakość opieki przez stymulowanie wszechstronnego rozwoju dzieci. Nasz wykształcony zespół doświadczonych i wykwalifikowanych opiekunów dba o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie każdego malucha. To tu dzieci odkrywają świat w przyjemnej i atrakcyjnej formie.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 798), w związku z nowelizacją wprowadzoną ustawą z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2024 poz. 743), oraz ustawą z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. 2024 poz. 858), a także zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. 1 2 3.

1. Informacje ogólne o instytucji

- **Nazwa instytucji:** Żłobek nr 1
- **Adres:** Wileńska 19,20-603 Lublin
- **Organ prowadzący:** Gmina Lublin ,Plac Króla Władysława Łokietka 1,20-109 Lublin
- **Liczba miejsc:** 110
- **Grupy wiekowe:** 3
- **Dostępne przestrzenie:**
salka wsparcia,ogród,plac zabaw
- **Specjaliści:** psycholog

2. Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne

Cele ogólne:

- Zapewnienie dzieciom bezpiecznego, wspierającego środowiska.
- Respektowanie praw dziecka zgodnie z Konwencją o prawach dziecka.
- Wspieranie samodzielności, samoregulacji i rozwoju emocjonalnego.
- Rozwijanie umiejętności motorycznych ,językowych ,samoobsługowych ,kompetencji poznawczych i sensorycznych.
- Kształtowanie i trening koncentracji i uwagi.

- Budowanie zaufania dziecka do opiekunów i innych osób ,z którymi dziecko styka się w żłobku.
- Rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych takich jak:budowanie pewności siebie u dziecka ,rozwijanie komunikacji społecznej ,wchodzenie w interakcje z innymi osobami
- Przebieg adaptacji dziecka ,w celu zwiększenia zaufania rodziców do żłobka oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka.
- Przestrzeganie zasad higieny z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dziecka.

Cele szczegółowe:

- Rozwój sprawności fizycznej i sensorycznej.
- Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i językowych.
- Rozwijanie ciekawości poznawczej i gotowości do eksploracji.
- Budowanie poczucia przynależności i relacji społecznych.

3. Metody pracy z dziećmi

- Praca w małych grupach i indywidualnie.
- Obserwacja i reagowanie na potrzeby dzieci.
- Wspieranie zabawy swobodnej jako podstawy rozwoju.
- Użycie materiałów naturalnych i codziennego użytku.
- Współpraca z rodzicami w planowaniu działań.

a) metody wykorzystywane w pracy z młodszymi dziećmi:

- metoda oglądowa (manipulacje proste, niespecyficzne i specyficzne).
- Metoda zabaw kontaktowo-dotykowych (np. „kominiarz”, „idzie rak rak”).
- Metoda zabaw kontaktowo-naśladowczych (np. „tosi, tosi łapci”).
- Metoda zabaw paluszkowych (np. „lelci”, „leci pszczoła”).
- Metoda swobodnej zabawy, pozytywne wzmocnienie przez aprobatę i pochwałę.
- Metody związane z ekspresją ruchową dziecka - zabawy ruchowe i muzyczno-ruchowe.
-

b) metody wykorzystywane w pracy ze starszymi dziećmi:

- metody związane z ekspresją ruchową dziecka - zabawy ruchowe i muzyczno-ruchowe
- metoda oglądowa oparta na obserwacji i pokazie
- metoda słowna - rozmowy, słuchanie opowiadań, bajek, piosenek, wspólne śpiewanie
- metoda praktyczna - działania plastyczne i konstrukcyjne, przeżywanie w działaniu, odkrywanie
- metoda swobodnej zabawy

4. Harmonogram dnia

Godzina	Aktywność
6:00–8:00	Przyjmowanie dzieci ,zabawa swobodna dzieci
8:00–8:30	Czynności higieniczne przed śniadaniem i śniadanie
8:30–10:00	Zabawy edukacyjne, zajęcia tematyczne
10:30–11:30	Pobył na świeżym powietrzu
11:30–12:00	Obiad
12:00–14:30	Odpoczynek, drzemka
14:30–15:00	Czynności higieniczne i podwieczorek
15:30–17:00	Zabawy swobodne
15:00–17:00	Odbiór dzieci, rozmowy z rodzicami

5. Planowane aktywności

- Zabawy sensoryczne (piasek, woda, ciastolina).
- Zabawy konstrukcyjne (klocki, pudełka).
- Zabawy muzyczne i taneczne.
- Czytanie książek, teatrzyki.
- Obserwacja przyrody, spacer.
- Celebracja świąt i urodzin.
- Zajęcia wspierające rozwój mowy i komunikacji.

6. Uwzględnienie specyfiki instytucji

- Przestrzeń dostosowana do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.
- Wsparcie dla dzieci z rodzin migranckich i wielojęzycznych.
- Elastyczne podejście do adaptacji i indywidualnych potrzeb.

7. Zatwierdzenie i ewaluacja

- Plan zatwierdzony przez:
- Data zatwierdzenia:
- Plan podlega corocznej analizie i aktualizacji.
- Uwzględniane są opinie personelu i rodziców.

STANDARD 6 – Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby

6.1 Wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi

1. Personel aranżuje przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni, m.in. poprzez podział sal na kilka stref wyposażonych w zróżnicowane zabawki i materiały czy możliwość przekształcania sali w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci.
2. Personel celebruje rytuały codziennego przywitania i pożegnania; wspólnie realizowany plan dnia, z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci.
3. Personel włącza dzieci w dekorowanie sali.
4. Personel modeluje społeczne interakcje podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy.
5. Personel wykorzystuje wiedzę o zainteresowaniach i temperamencie dzieci do angażowania ich we wspólne zabawy.

6.2 Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci

1. Personel umożliwia dzieciom podejmowanie różnych ról (np. wyznaczenie w najstarszej grupie dyżurnego).
2. Personel zostawia dziecku czas na samodzielne wykonanie jakiejś czynności (np. przy ubieraniu się, sprzątanu).
3. Personel stwarza dzieciom możliwości pomagania innym dzieciom.
4. Personel wspiera samodzielne rozwiązywanie konfliktów między dziećmi i udziela wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu.
5. Personel umożliwia dzieciom podejmowanie decyzji i wybieranie zgodnie z ich możliwościami rozwojowymi.

6.3 Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

1. Personel daje dzieciom wskazówki, jak ze sobą współpracować (np.: „najpierw on, potem Ty”).
2. Personel pozostaje w pobliżu, gdy dzieci decydują, z kim chcą się bawić.
3. Personel podpowiada dziecku, jak może się zachować w konkretnej sytuacji, a nie mówi, czego ma nie robić (koncentruje się na pozytywnych komunikatach korygujących).
4. Personel wprowadza zasady funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnia ich znaczenie.

6.4 Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń

1. **Dzień mamy i taty** - Przygotowanie dzieci do uroczystego występu oraz własnoręczne tworzenie upominków. Pielęgnowanie podstawowych wartości jakimi są rodzina i miłość. Zacieśnianie relacji oraz tworzenie wspierającego środowiska w żłobku.
2. **Dzień babci i dziadka** – Wzmacnianie więzi rodzinnych między dziećmi a dziadkami. Kształtowanie postaw szacunku, miłości i wdzięczności wobec osób starszych.

STANDARD 7 – Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata

7.1 Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci

1. Umożliwianie dzieciom zabawy w kąciakach tematycznych uzupełnianych regularnie nowymi materiałami, zabawkami, przedmiotami, zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami.
2. Rozwijanie zainteresowań dzieci przez dzielenie się pomysłami i pokazywanie nowych zastosowań istniejących materiałów, zabawek i pomocy edukacyjnych.
3. Dostosowanie tematyki inicjowanych przez personel zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci.
4. Zapewnienie dzieciom dostępu do materiałów wzbudzających ich ciekawość, do przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów pochodzących z natury.
5. Umożliwianie dzieciom eksplorowania najbliższego otoczenia placówki i obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie.

7.2.1 Aktywności wspierające u dzieci myślenie przyczynowo-skutkowe

1. Opisywanie tego, co dziecko robi, co się dzieje z badanymi przez nie przedmiotami, materiałami.
2. Uruchamianie umiejętności skupiania na działaniu i przewidywania jego skutków (np.: „Pchnąłeś piłkę. Teraz turla się po podłodze. Ciekawe, gdzie się zatrzyma?”).
3. Wykorzystywanie czynności dnia codziennego (takich jak: ubieranie, jedzenie, higiena) lub tworzenie sytuacji edukacyjnych, w których dziecko może:
 - manipulować przedmiotami, materiałami;
 - podejmować czynności odwracalne i nieodwracalne;
 - robić doświadczenia;
 - próbować nowych rozwiązań i sprawdzać ich skuteczność.

7.2.2 Aktywności wspierające u dzieci umiejętność obserwacji i doświadczanie otaczającego świata

1. Obserwowanie razem z dzieckiem lub dziećmi zjawisk, które przyciągają ich uwagę i komentowanie tego (np.: „Widzę, że kapie woda z kranu, zakręcę go mocniej”, „Słyszę, że

stukasz grzechotką w stół. To głośny dźwięk. Ja stukam grzechotką w dywan. To cichy dźwięk”).

2. Okazywanie zaciekawienia i swojego zaangażowania w badanie, modelowanie postawy ciekawości, dociekliwości, zaangażowania w swoje działanie.
3. Pomaganie w rozumieniu tego, co dzieci robią i obserwują, przez opisywanie i wyjaśnianie.
4. Zachęcanie do eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku, stwarzanie możliwości swobodnej zabawy oraz opisywanie tego, co dzieci robią.

7.2.3 Aktywności wspierające u dzieci używanie określeń dla cech przedmiotów

1. Określanie i nazywanie cech przedmiotów używanych przez dzieci (dotyczących np. koloru, kształtu, faktury).
2. Określenie relacji między przedmiotami (np.: dużo-mało, blisko-daleko, ciepłe-zimne) w sytuacjach codziennych, swobodnej zabawy i zajęciach kierowanych przez siebie.
3. Dawanie dzieciom możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku i opisywanie różnic między nimi.
4. Określenie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu (np.: duży-mały, większy-mniejszy).

7.2.4 Aktywności wspierające u dzieci używanie określeń przestrzennych

1. Używanie w codziennych kontaktach z dziećmi takich słów, jak: góra, dół, przód, tył, lewo, prawo, nad, pod, obok, wewnątrz, zewnątrz, przed, za, między, wyżej, niżej, w górze, na dole, blisko, daleko, wysoko, nisko.
2. Opisywanie swoich czynności i aktywności dzieci i umiejscawianie tych działań w przestrzeni („Postawiłam kubeczki do picia na tacy. Widzę, że posadziłeś misia na krześle, a zajączka na podłodze. Chcesz, żeby zając siedział wyżej?”).

STANDARD 8 – Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się

8.1 Wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się

1) mówienie do dzieci

- komunikowanie się w sposób zrozumiały dla dziecka;
- inicjowanie kontaktu werbalnego i niewerbalnego;
- używanie pytań otwartych i rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka;
- stosowanie różnorodnych form wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.);
- towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie, co one robią;
- dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie;
- podkreślanie gestem tego, co się mówi, w celu ułatwienia zrozumienia komunikatu (np. „Będziemy teraz jeść” z gestem wkładania czegoś do ust);

- mówienie w pierwszej osobie („Teraz pokażę ci tę nową układankę”);

2) aktywne słuchanie dzieci

- czekanie na odpowiedź dziecka, utrzymanie przy tym kontaktu wzrokowego;
- parafrazowanie wypowiedzi dziecka i dawanych przez nie sygnałów (np.: Dziecko: „Mama?”. Opiekun: „Tak, mama niedługo przyjdzie”);
- odczytywanie intencji komunikacji dziecka (np.: Dziecko mówi: „Si”. Opiekun: „Och, mówisz, że to gorące? Tak, kubek jest gorący”);
- kierowanie wzroku i postawy ciała w kierunku dziecka, które coś mówi;
- zadawanie pytań rozszerzających i komentowanie w sposób zachęcający do dalszej wypowiedzi („Co się stało? Uderzyłeś się? Gdzie?”);

3) wzbogacanie słownictwa dzieci

- wykorzystywanie słów z różnych kategorii (np.: przedmioty, działania, uczucia, funkcje);
- rozwijanie interakcji dotyczących wspólnego doświadczenia lub zdarzeń z życia dziecka (np.: „Pamiętasz, jak na spacerze widzieliśmy wiewiórkę?”; „Wiem, że w domu masz psa. Co on robi, jak przychodzisz do domu? Hau-hau?”);
- nazywanie, opisywanie tego, co robi dziecko, z użyciem nowych słów (pytanie: „Czy ten kalafior ci smakuje? zamiast: „Mniam-mniam?”);
- rozwijanie języka i słownictwa dzieci za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łączenia ich ze słowami, które dziecko zna;
- wypowiadanie się pełnymi zdaniami, unikanie infantylizowania;
- mówienie w pierwszej osobie („Teraz pokażę ci tę nową układankę”).

8.2 Aktywności obejmujące

1) rozmowy z dziećmi

- utrzymywanie konwersacji z dzieckiem przez wymianę: słuchanie-mówienie-słuchanie;
- wykorzystywanie każdej sytuacji w ciągu dnia do prowadzenia rozmów z dziećmi (niezależnie od tego, czy jest to zabawa kierowana, czy posiłek, czy mycie rąk, ubieranie się przed spacerem itp.);
- angażowanie dziecka w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i osobistych doświadczeniach dziecka;

2) komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem

- stwarzanie sytuacji, w których dzieci mogą bawić się ze sobą i rozmawiać o tym, co robią;
- wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą i z personelem (np. poprzez zabawy w telefon, w przyjęcie, w dom);
- rozmawianie z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi;
- dawanie wskazówek dzieciom ułatwiających komunikację („Możesz powiedzieć, żeby...”; „Możesz zapytać o...”);

3) aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek

- wprowadzenie i kultywowanie zwyczaju codziennego czytania o określonej porze, codziennych zabaw ze śpiewem;

- wykorzystywanie rymowanek, piosenek do rozpoczynania, trwania i kończenia jakiejś czynności (np. piosenka na powitanie);
- opowiadanie dzieciom książek z obrazkami i dbanie o to, żeby dzieci mogły aktywnie w tym uczestniczyć, dotykając ich, komentując treść.

STANDARD 9 – Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów

9.1 Wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci

1) Rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki

- zapewnienie dostępności materiałów i przedmiotów umożliwiających dzieciom rozwijanie sprawności motoryki małej;
- stwarzanie sytuacji, w których dzieci mogą ćwiczyć sprawność rąk i palców, w tym np.: zgniatać, rolować, rozpląszczać miękkie masy, trzymać małe przedmioty, doskonalić chwyt, drzeć papier;
- umożliwianie dzieciom zamykania, otwierania, zakręcania i odkręcania pojemników, wkładania i wyjmowania małych przedmiotów;

2) Rozwój percepcji zmysłowej dzieci

- umożliwianie dzieciom codziennego kontaktu z materiałami angażującymi zmysły: czucie, smak, zapach, wzrok, słuch, poczucie ułożenia ciała i równowagę;
- zapewnianie w ciągu dnia różnorodnych aktywności sensorycznych, dostosowanych do potrzeb dzieci i ich możliwości (uwaga: planowanie doświadczeń sensorycznych powinno zagwarantować dzieciom czas na zaangażowanie się i zabawę z innymi dziećmi);
- stwarzanie niemowlakom możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów i swojego ciała - własnych rąk i nóg oraz twarzy;

3) Rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki

- wspieranie niemowlaków w nauce kontrolowania ruchów ciała i nauce stania, chodzenia na czworakach i chodzenia w pionie;
- umożliwianie niemowlakom eksplorowania przestrzeni przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których czekają nowe wyzwania, np. dążenie do interesujących przedmiotów;
- bawienie się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążanie za tym, co robią dzieci (np. turlanie się, chodzenie na czworakach);
- stwarzanie dzieciom warunków do podejmowania nowych wyzwań związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych;
- umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane;
- wykorzystywanie sytuacji codziennych do ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i innych czynności.

9.2 Aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów

1) Zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku

Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak:

- ścieżki sensoryczne - chodzenie na bosaka po trawie, piasku;
- zabawy wodą, błotem, piaskiem;
- malowanie rękami;
- słuchanie i wydawanie dźwięków;
- wąchanie naturalnych zapachów (warzyw, owoców, ziół, kwiatów);
- testowanie smaków;
- zabawy koszykiem skarbów";

2) Zabawy wspierające rozwój motoryki małej

Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak:

- zabawa klockami;
- wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników;
- wlewanie, przelewanie i wylewanie wody;
- przesypywanie kaszy za pomocą różnych narzędzi;
- zabawy papierem: chwytanie, darcie, składanie;
- malowanie farbami (palcami, pędzlami, stemplami);
- zabawa masami sensorycznymi (ciastolina, plastelina), lepienie, wałkowanie, krojenie, rwanie, łączenie;
- przyczepianie, odczepianie, zapinanie, odpinanie;
- włączanie przycisków;

3) Ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi

Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak:

- wspinanie się na kanapę z wykorzystaniem poduszek, krzesełek, mocnych pudeł;
- chodzenie po śladzie;
- samodzielne jedzenie;
- malowanie;
- mycie rąk;
- ubieranie się (wkładanie i zdejmowanie prostych elementów garderoby);
- sprzątanie zabawek do pudeł;
- zabawy piłką: rzucanie, łapanie, turlanie;

4) Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała

Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom zabawy, takie jak:

- turlanie się;
- huśtanie się;
- przeciskanie się przez tunel;
- otulanie się kocem;
- masowanie;
- naśladowanie ruchu;
- oglądanie się w lustrze

- zabawy „paluszkowe” (np.: „Sroczka kaszkę ważyła”).

5) Aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu

- zabawy w torze przeszkód;
- swobodne zabawy na zewnątrz na nierównej powierzchni;
- bieganie;
- wspinanie się;
- skakanie;
- przechodzenie przez przeszkody;
- popychanie i ciągnięcie przedmiotów i zabawek;

STANDARD 10 – Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki

10.1 Wskazówki metodyczne dla personelu, dotyczące twórczej ekspresji dzieci, oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom działania twórcze i dostęp do wytworów kultury

1. Zapewnienie dostępu do materiałów umożliwiających dzieciom kreatywne działanie.
2. Stworzenie bezpiecznej atmosfery, bez oceniania, zapewnienie swobody działania oraz czasu potrzebnego na angażowanie się dzieci we własnym tempie i zakresie.
3. Docenienie procesu twórczego, a nie jakości efektu.
4. Wspieranie i nadawanie wartości samemu działaniu tworzenia.
5. Nazywanie tego, co dzieci robią, bez poprawiania ich i oceniania.
6. Zapewnienie dzieciom czasu i miejsca na działania kreatywne w ciągu całego dnia.
7. Stwarzanie dzieciom okazji do ekspresji twórczej, m.in. w formie tańca, śpiewu, manipulacji materiałami plastycznymi, wydawania dźwięków.
8. Aranżowanie działań artystycznych nawet dla małej grupki dzieci lub pojedynczego dziecka, bez konieczności angażowania całej grupy w to samo działanie.
9. Dostarczanie dzieciom okazji obcowania ze sztuką (rzeźbą, malarstwem, rysunkami) o wysokiej jakości artystycznej.
10. Zapewnianie dzieciom kontaktu z muzyką wysokiej jakości, zarówno jeśli chodzi o jakość odtwarzania, jak i repertuar.
11. Zapewnianie dzieciom dostępu do książek z szatą graficzną wysokiej jakości oraz do albumów ze zdjęciami.
12. Organizowanie dzieciom rysowania i malowania na poziomych i pionowych dużych płaszczyznach (wielkości co najmniej A3) na wysokości ich wzroku.
13. Organizowanie warunków do aktywności twórczej na zewnątrz budynku - w naturze.

10.2 Działania personelu zachęcające dzieci do:

1) Wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach

- sfera muzyczna: śpiewanie, granie, wytwarzanie dźwięków, w tym z wykorzystywaniem głosu i dźwięków generowanych przez przedmioty, zjawiska, ciało, powtarzanie,

modyfikowanie i tworzenie melodii, słuchanie dźwięków naturalnych i wytworzonych, słuchanie muzyki, piosenek;

- sfera plastyczna: malowanie, barwienie, rysowanie, stemplowanie, cięcie, darcie, naklejanie, komponowanie obrazów na dużych i małych przestrzeniach, komponowanie w przestrzeni trójwymiarowej, układanie, dekorowanie z wykorzystaniem różnorodnych materiałów;
- sfera ruchowa: ruch swobodny i spontaniczny, taniec swobodny, naśladowanie ruchów, tworzenie ruchów z wykorzystaniem swojego ciała i z rekwizytów, taniec do muzyki;
- sfera słowna: spontaniczne i swobodne zabawy własnym głosem-tworzenie własnych słów, wydawanie dźwięków naśladowczych, zmiana głosu, tworzenie rymów, mówienie wierszyków, zmienianie słów w znanych dziecku wierszykach;
- łączenie różnych rodzajów ekspresji: ruch swobodny do muzyki z wokalizą dziecka oraz jednoczesnym malowaniem wodą na chodniku (tworzeniem swobodnych linii);

2) Wykorzystywania różnorodnych materiałów

Zachęcanie dzieci do używania różnorodnych materiałów, takich jak: woda, piasek, błoto, trawa, liście, kamienie, zioła, warzywa, owoce, instrumenty, przedmioty wydające dźwięki, ubrania, materiały tekstylne, papier, przedmioty codziennego użytku.

3) Poznawania różnych wytworów kultury

Zapoznavanie dzieci z różnymi wytworami kultury poprzez:

- teatrzyki w wykonaniu opiekunów, rodziców lub zaproszonych artystów;
- słuchanie muzyki na żywo;
- słuchanie muzyki klasycznej;
- prezentowanie reprodukcji malarstwa lub rzeźby;
- czytanie i oglądanie książek i albumów o wysokich walorach artystycznych (graficznie i językowo).